

Prípád č. 1

Maloletá Zuzana a plnoletý Peter sa rozhodli uzavrieť manželstvo v kostole. Pred kňazom súhlasne vyhlásili, že vstupujú do manželstva. Sobášiaci neprihliadol k skutočnosti, že Zuzana mala v čase uzatvárania manželstva len 17 rokov, nakoľko cirkevné manželské právo tejto cirkvi umožňuje uzavretie platného manželstva od 16 rokov, a preto prijal súhlasné vyhlásenie o vstupe do manželstva.

1) Popíšte postup pred uzavretím manželstva. Vyhľadajte Žiadosť o uzavretie manželstva a popíšte jej obsah.

- Súdne konanie sa môže začať buď bez návrhu súd rozhodne o tom, že začne určité konanie, ale na to musí prihliadať zákon. Súdne konanie sa začne na návrh – podanie návrhu (návrh na súdne konanie o povolenie uzavrieť manželstvo). Návrh musí mať petit – uvedené čoho sa domáhame.
- Žiadosť o uzavretie manželstva sa prinesie vecne a mieste príslušnému úradu a to je vecne príslušný Matričný úrad. Miesta príslušnosť Zuzana z Blavy, Peter z Bystrice a manželstvo chcú uzavrieť v Košiciach – miestna príslušnosť by bola v Banskej Bystrici alebo v Bratislave. §4 ods.1
- Ak by mali svadbu v Košiciach – ak pošleme žiadosť na miestne nepríslušný úrad t.j. v Košiciach tak je povinnosť ho postúpiť na miestne príslušný. Úrad v Košiciach nie je oprávnený, oprávnený by bol na základe delegácie MÚ v Košiciach by mal tú žiadosť postúpiť buď matričnému úradu v Banskej alebo matričnému úradu v Bratislave a následne §4 ods.2 – miestne príslušný môže povoliť uzavretie manželstva pred iným matričným úradom (delegácia – zmena príslušnosti orgánu). Musí byť povolenie matriky. Právny následok ak uzavrieme manželstvo pred nepríslušným matričným úradom §17 písm. c) – manželstvo nevznikne ak vyhlásenie bolo urobené pred miestne nepríslušným orgánom. písm. d) ak bolo urobené pred neregistrovanou cirkvou – manželstvo by bolo neexistentné

2) Vzhľadom na odpoveď v otázke a) je možné, aby reálne nastala popísaná situácia?

- Uzavretie manželstva neplnoletou osobou – potrebné požiadať súd o uzavretie manželstva. Z prípadu vyplýva, že povolenie súdu nemala.
- Žiadosť ak donesiem na matriku, matrikár by si mal vypočítať koľko máme rokov ak máme vek matrikár dá pečiatku a žiadosť odovzdáme príslušnému orgánu cirkvi.
- Vzhľadom na zadanie takáto situácia by nemala nastať ak by niečo také nastalo, muselo by dôjsť k fatálnemu zlyhaniu matričného úradu.
- Mohla by nastať situácia, že by snúbenci chceli uzatvoriť manželstvo iba cirkevnou formou bez predloženia žiadosti o uzavretie manželstva - platné iba podľa svetského práva tam je povolené od 14 rokov, právne následky – dôsledky by malo také, že manželstvo by bolo neplatné, neboli splnené podmienky, nebola podaná žiadosť. Musia byť splnené podmienky Zákona o rodine.

3) Môžu snúbenci uzatvoriť cirkevný aj civilný sobáš?

- Platí tu zásada prvý v čase, prvý v práve. Právne následky by mal sobáš, kt. by sme ako prvý uzavreli a splnil by predpoklady podľa Zákona o rodine.
- Ak uzatvoríme civilný sobáš, momentom vyhlásenia je manželstvo platné, ale potom môžeme uzatvoriť cirkevný sobáš ale len na účely cirkvi.
- Podľa zákona o rodine sme uzavreli manželstvo pred matrikárom.
- Ale ak uzavrieme cirkevný sobáš s tým, že sú splnené všetky podmienky podľa zákona o rodine, vrátane tej žiadosti už následne nemôžeme uzatvárať civilný sobáš. Ak by raz cirkevné manželstvo zaniklo, vtedy môžeme uzavrieť civilné manželstvo.

4) Martin a Mária sa rozhodli uzavrieť manželstvo v zastúpení. Martin udelil plnú moc Máriinmu bratovi Jánovi. Tesne pred sobášom si to rozmyslel a poslal Jánovi list, že plnú moc odvoláva a ženiť sa nechce.

- §8 Kto môže byť splnomocnenec - splnomocnený zástupca musí byť rovnakého pohlavia ako je zatupovaný snúbenec. Môže byť zastúpený len jeden snúbenec. Musí to byť plnoletá fyzická osoba, ktorá je spôsobilá na právne úkony a úkony v plnom rozsahu. Podmienky vyplývajú z §8 ods.4
- Manželstvo v zastúpení – podaná žiadosť §8 ods.1 žiadosť o povolenie vstupu do manželstva prostr. zástupcu, podaná oboma snúbencami na príslušný matričnú úrad obsahuje osobné údaje snúbencov, označenie ktorý ma byť zastúpený a žiadosť musí byť odôvodnená. (akokoľvek odôvodnená žiadosť má splnené obsahové náležitosti a je povolená).

5) Určte formálne a obsahové náležitosti plnomocenstva.

- Formálne náležitosti – musí mať písomnú formu a obsah splnomocniteľa musí byť úradne overený, obsahové náležitosti - §8 ods. 2 a to osobné údaje snúbenca a zástupcu, všetky vyhlásenia – o spoločnom priezvisku, spoločnom priezvisku spoločných detí, a okolnosti vylučujúce uzavretie manželstva a že navzájom poznajú svoj zdravotný stav. (okrem vyhlásenia o vstupe do manželstva). Ak by nejaká náležitosť chýbala žiadosť by bola neplatná a manželstvo by nevzniklo, nakoľko by plnomocenstvo by nebolo podané správne. §17 písm. f) právne následky vzniku manželstva nenastanú.

6) Je možné aj napriek odvolaniu plnomocenstva platne uzatvoriť manželstvo?

- Ak by nejaká náležitosť chýbala (formálna alebo obsahová) žiadosť, splnomocnenie by boli neplatné a manželstvo by neexistovalo, nakoľko by plnomocenstvo nebolo podané správne. §17 písm. f). Zákon o rodine je lex specialis vo vzťahu k OZ, kt. je lex generalis. Ak obe upravujú tú istú otázku, prednosť má zákon o rodine.

Doplnenie: Keď chcel Ján odvolanie plnomocenstva oznámiť svojej sestre, prišlo mu jej veľmi ľúto a dňa 16.06.2019 manželstvo ako zástupca uzavrel

7) **Bolo manželstva Martina a Márie uzavreté platne?**

- Odvolanie plnomocenstva smerovalo voči Jánovi (zástupca), poslal list, snúbenica o ničom nevie. §8 ods. 3. odvolanie plnomocenstva je účinné len vtedy, ak sa o tom dozvedel aj druhý snúbenec predtým ako vstúpili do manželstva. Nestačí odvolať plnomocenstvo voči zástupcovi, ale musí odvolanie plnomocenstva smerovať aj voči druhému snúbencovi. To je lex specialis. Podľa OZ §33b by muselo smerovať voči splnomocnencovi, ale v danom prípade ide o lex specialis uplatňuje sa Zákon o rodine.

8) **Vzniklo medzi Martinom a Máriou BSM?**

- Plná moc smerovala voči Jánovi, nie aj voči snúbenici. Takže odvolanie nebolo platné a manželstvo bolo platne uzavreté, a tým vzniklo medzi manželmi aj bezpodielové spoluvlastníctvo manželov.
- 17 písm. f), ods. 8 ods. 3

Prípád č. 2

Počas dovolenky vo Vysokých Tatrách sa pri horskej túre veľmi vážne zranil pán Tomáš. Jeho snúbenica Lucia je v 14. týždni tehotenstva.

V čase, keď sa záchranári pokúšajú o jeho naloženie do vrtuľníka a o prevoz do nemocnice v Poprade, sa snúbenci pre istotu rozhodnú uzavrieť manželstvo, aby tak zabezpečili určenie otcovstva k počatému dieťaťu a majetkové nároky snúbenice a spoločného dieťaťa.

Uzavretie v ohrození života - Zjednodušená forma § 7, nemusia byť doklady, ale musia súhlasne vyhlásiť, že im nie sú známe žiadne okolnosti vylučujúce uzavretie manželstva a tým pádom snúbenci vyhlásením nahrádzajú predloženie dokladov. Ak by to bolo klamstvo a došlo by k uzavretiu takéhoto manželstva a existovala by tam takáto prekážka, alebo okolnosť bez ohľadu na to by manželstvo bolo neexistentné alebo neplatné. Právne následky nastúpia ak by tam existovala takáto okolnosť.

Posúdenie priameho a nepriameho ohrozenia života. Posúdi to buď lekár alebo to posúdi sobášiaci orgán a rozhodne, či sú splnené podmienky. Pri dopravných nehodách, prírodných katastrofách to je civilnou alebo občianskou formou uzavretie manželstva §4 ods. 3, musí byť prítomný starosta alebo primátor alebo poverený poslanec a musí byť prítomný matrikár. Doklady sa nemusia predložiť, miesta príslušnosť nemusí byť dodržaná.

1) **Poradte snúbencom, ako majú v uvedenej veci postupovať.**

- Budú musieť zohnať farára alebo starostu alebo poslanca a matrikára, aby mohli uzavrieť manželstvo.

2) **Pred tým, ako na miesto nehody priletí vrtuľník, ide okolo kňaz rímskokatolíckej cirkvi. Keďže sa Tomášov stav zhoršuje, Lucia ho poprosí, či by ich nezosobášil priamo na mieste. Je takýto postup možný?**

- Áno je tento postup možný. Nie je vylúčený. Právne následky nastanú aj bez žiadosti, žiadosť je len právny úkon.

- 3) Po uzavretí manželstva sa Tomáš zo zranení akoby zázrakom vyliečil. Má táto okolnosť vplyv na uzavretie manželstva?
- Táto okolnosť nemá vplyv na uzavretie manželstva. Ak snúbenec prežije neznamená, že manželstvo je neplatné alebo neexistuje. Muselo by to byť uvedené v tých jednotlivých ustanoveniach Zákona o rodine.

Prípád č. 1

Pri zápise manželstva uzavretého cirkevnou formou do matriky bolo zistené, že pri uzatváraní manželstva bol prítomný len jeden svedok. Sobášiaci kňaz k tejto skutočnosti neprihliadol a prijal vyhlásenie snúbencov o vstupe do manželstva.

1) Vzniklo manželstvo?

- Na základe §2 kde je určené, že snúbenci vyhlásia za prítomnosti 2 svedkov vyhlásia, že uzatvárajú manželstvo. Manželstvo bude neplatné. Ide o nedostatok formy, chýbal svedok.
- V tomto konkrétnom prípade, aby ak by bol prítomný jeden svedok nespôsobí to neplatnosť ani neexistenciu manželstva. Ani jedna z tých sankcií nie je uvedená pri neplatnosti ani pri existencii manželstva ani žiadne z ustanovení nehovorí o tom, že by malo byť to manželstvo neplatné alebo neexistujúce. Nie je splnená definícia ako sa uzatvára manželstvo podľa §2. Nedodržanie slávnostnej formy, by malo mať za následok neplatnosť a neexistenciu manželstva, ale sú to náležitosti a tým, že sú neni uvedené medzi dôvodmi neplatnosti ani dôvodmi neexistencie nemáme dôvod, aby sme hovorili o tom, že neprítomnosť jedného svedka by malo mať za následok neplatnosť alebo neexistenciu manželstvo.

Prípád č. 2

62 ročný Adam sa zoznámil s 19-ročnou študentkou Evou. Po krátkej, asi 3-mesačnej známosti sa rozhodli uzavrieť manželstvo. Manželstvo uzavreli bez prítomnosti príbuzných. Keď sa Eva rozhodla zoznámiť Adama so svojimi rodičmi a starými rodičmi, je stará mama, keď zbadala Adama dostala infarkt. V nemocnici priznala, že Adam je otcom Evinej matky Márie, ktorý ich opustil po jej narodení. Mária ani Eva ho nikdy nevideli.

1) Posúďte právne následky prípadu.

- Ide o neplatné manželstvo – manželstvo uzavreté medzi predkami a potomkami, nakoľko Adam je Evin starý otec
- §10 okolnosť vylučujúca uzavretie manželstva
- Nie je možná konvalidácia – príbuzenský vzťah nie je možný zaniknúť, ak tu raz ten pokrvný vzťah je v takomto prípade to bude existovať. Rovnako to platí aj v prípade ak je aj príbuzenstvo založené osvojením. Dôvodom je, že je to založené na biologickom základe, kt. by mali za následok zdravotné komplikácie.
- Všetky ostatné stupne príbuzenstva sú prípustné, aby uzatvárali manželstvo. U priamych príbuzenstiev bez ohľadu na stupeň príbuzenstva je zakázané, ak ide o príbuzenstvo v pobočnom rade sú vylúčení iba súrodenci, platí to aj o príbuzenstve, kt. vzniklo na základe osvojenia.

Prípád č. 3

Manželia Martin a Martina uzavreli manželstvo dňa 13.03.2019. Martina bola v čase uzavretia manželstva maloletá (16 rokov) a tehotná. Dňa 13.06.2019 sa im narodilo dieťa. Od 10.09.2019 prebieha na súde konanie o vyhlásenie manželstva Martina a Martiny za neplatné.

1) Ako súd v tomto konaní rozhodne? Svoje tvrdenie odôvodnite.

- §11, budú potrebovať povolenie súdu, ale v danom prípade toto povolenie nemali. Súd bude zaujímať, či už v tom čase dosiahla plnoletosť §11 ods. 2.

2) Nastala v tomto prípade konvalidácia manželstva?

- Manželka po uzavretí manželstva otehotnela. Ak by vstupovala do manželstva tehotná, nastala by konvalidácia. Ktorá skutočnosť by nastala skôr, tak tá by spôsobila konvalidáciu do času rozhodnutia súdu. Ak nenastane súd vyhlási toto manželstvo za neplatné.

3) Aké budú právne následky rozhodnutia súdu o neplatnosti manželstva?

- Domnienka otcovstva ostáva zachovaná, vznikne nám BSM, práva a povinnosti k spoločnému dieťaťu zostávajú zachované, pretože ak súd rozhodne o neplatnosti manželstva, zároveň musí rozhodnúť o úprave práv a povinností na čas po vyhlásení manželstva za neplatné, zaniká vyživovacia povinnosť. Ex tunc účinnok, každý z manželov sa musí vrátiť k používaniu svojho priezviska, nemení sa priezviskom spoločných detí.

Prípád č. 4

Zuzana si od Jána požičala dňa 12.3.2019 sumu vo výške 100.000,-eur. Následne nebola schopná pôžičku vrátiť a mala záujem o dohodu o splátkach, s čím Ján nesúhlasil a chcel celú sumu späť naraz, tak ako sa dohodli. Ján, ktorý mal na Zuzanu už od strednej školy slabosť, však zároveň navrhol, že mu peniaze nebude musieť vrátiť, ak sa za neho vydá. Zuzana, ktorej naopak Ján nikdy nebol veľmi sympatický najprv nesúhlasila, ale následne po prehodnotení všetkých plusov a mínusov, najmä hrozby, že Ján na ňu podá okrem civilnoprávnej žaloby aj trestné oznámenie za podvod, sa rozhodla s manželstvom súhlasiť. Toto dňa 12.7.2019 pred matričným úradom uzatvorili. Po približne trištvrte roku od uzatvorenia manželstva si Zuzana našla novú známosť, opäť dobre zabezpečeného, Matúša. Ten Zuzane povedal, že jej dlh voči Jánovi vyplatí a chce si ju čo najskôr vziať za manželku, po čom túži aj Zuzana.

1) Poradte Zuzane ako v danej veci postupovať? Existencia iného manželstva podľa §9 ak by uzavrela manželstvo s novou známosťou. Manželská prekážka by bola hrozba, že Ján podá na ňu civilnú žalobu a trestnú za podvod

- §14 – neplatné manželstvo
- Manželstvo v tomto prípade nebolo uzavreté slobodne. Ak neexistuje vôľa, musí tam existovať buď psychické alebo fyzické donútenie.
- §17 písm. a) – manželstvo bolo vynútené násilím, absencia slobodnej vôle, vo vzťahu k slobode vôle, kt. si vyžaduje vyhlásenie o uzavretí manželstva je toto lex specialis vo vzťahu k §14 ods.1, vo vzťahu k fyzickému násiliu pôjde o donútenie fyzické – neexistujúce manželstvo, v rámci bezprostrednej vyhrážky pôjde o neplatné manželstvo.
- Hrozba podania žaloby a trestného oznámenia – psychické násilie, §14, manželstvo môže byť rozhodnutím súdu neplatné, všimame si v § na návrh ktoréhokoľvek z manžela rozhodne súd t.j. z dôvodu, že tam je psychické násilie. Ak by sme súdu nepovedali, že tam bolo násilie, nemôže začať súd konanie bez návrhu.
- §14 ods.3 – lehota dokedy môže niektorí z manželov a musí stihnúť lehotu 1 roka, lehota je subjektívna, lehotu odkedy sa dozvedel o dôvodoch, lehota má povahu prekluzívnu, lebo zanikne po 1 roku, lehota hmotnoprávna tzn. že v posledný deň lehoty musí byť doručení súdu,

Prípád č. 5

Snúbenci Juraj a tehotná Klaudia mali dopravnú nehodu, pri ktorej sa Juraj vážne zranil. Rozhodnú sa uzavrieť manželstvo pri prevoze do nemocnice, pretože záchranár im uviedol, že je duchovným renomovanej cirkvi. Juraj a Klaudia súhlasne vyhlásia, že vstupujú do manželstva. Po prevoze do nemocnice Juraj zomrie. Ukázalo sa, že záchranár bol Bahájskeho spoločenstva.

1) Posúďte takto uzatvorené manželstvo a jeho právne následky.

- V prvom rade je treba uviesť, že Bahájske spoločenstvo nie je členom cirkvi je to brané ako sekta, čiže už z tohto hľadiska, že v zákone o rodine §7, čiže oni vyhlásili pred týmto sanitárom, že chcú uzavrieť manželstvo a vstúpili, ale vzhľadom na nadväznosť §5 ods.1 vyhlásenie nebolo pred orgánom duchovnej registrovanej cirkvi pred osobou, ktorá vykonáva duchovnú činnosť.
- Išlo by o manželstvo neexistentné podľa ustanovenia §17 písm. d).
- Napr. rovnaký prípad by bol ak by sme uzavreli manželstvo pred osobou, kt. môže cirkevne sobášiť, ale disciplinárne by tento výkon mala pozastavený.

Prípád č. 6

Zuzana, nar. 11.8.2003, a Ján, nar. 11.6.2001, uzavreli manželstvo dňa 11.10.2018. Rok od uzatvorenia manželstva (11.10.2019) začal súd ex offio konanie podľa § 101 CMP (konanie o určenie neplatnosti alebo o určenie neexistencie manželstva). Zuzana bola v čase začatia konania už v 9. mesiaci tehotenstva.

1) Posúďte platnosť uzatvoreného manželstva medzi Zuzanou a Jánom.

- Zuzana 15 r., Ján 17 r. v zmysle §11ods.1 zákona o rodine manželstvo nemôže uzavrieť maloletý, súd môže udeliť súhlas na takéto manželstvo §17 písm. b) manželstvo nevznikne ak vyhlásenie urobila maloletá osoba mladšia ako 16 rokov. V tomto prípade ide o neexistentné manželstvo, čiže manželstvo nevzniklo. Právne následky nevzniknú žiadne, lebo z neexistentného manželstva nevznikajú právne následky. Konvalidácia nie je možná pri takto uzavretom manželstve, nie je čo konvalidovať, manželstvo nie je. (16 plus vek tak konvalidácia je možná), ale pri neexistentnom manželstve nie je možné.

2) Zmenilo by situáciu, ak sa Zuzana narodila o rok skôr, t.j. 11.8.2002?

- Áno situácia by sa zmenila. Manželstvo by bolo neplatné a konvalidácia by bola možná buď by dosiahla plnoletosť alebo by znova otehotnela, podľa toho čo by nastalo skôr.

Prípado č. 1

Jana sa dňa 17.04.2018 dostavila na matričný úrad v Nitre a ústne vykonala oznámenie o narodení svojich dvoch maloletých detí v domácom prostredí - syna Petra, narodeného dňa 12.01.2010, a dcéry Lucie, narodenej dňa 26.06.2014. Jana žiadala vydanie ich rodných listov. Matričný úrad zápis detí do knihy narodení odmietol vykonať.

- 1) Postupoval matričný úrad v súlade so zákonom?
 - oznámenie najneskôr do 3 dní od pôrodu, ak matka – hneď ako to bude možné
 - §83 ZR - ak oznámenie nie je v lehote -> osobitný predpis
- 2) Aký bude ďalší postup Jany?
 - §83 návrh na určenie materstva
- 3) Jana uvádza, že otcom detí je jej druh Peter. Ako bude určené otcovstvo maloletých detí? Kedy bude možné určiť otcovstvo?
 - až po určení materstva, otcovstvo sa odvíja od matky
 - súhlasným vyhlásením rodičov, alebo dokázanie súlože

Prípado č. 2

Manželstvo Martina Pekného a Martiny Peknej zaniklo rozvodom a rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 01.01.2018. Dňa 01.05.2018 sa Martine narodilo dieťa. Spolu so svojím novým partnerom Jurajom Novým, s ktorým žila v spoločnej domácnosti, urobili dňa 25.04.2018 súhlasné vyhlásenie o určení otcovstva.

- 1) Kto bude v rodnom liste zapísaný ako otec dieťaťa? Odôvodnite.
 - Otec - ex legge (prvá domnienka)
- 2) Je možné, aby v tomto prípade urobila Martina a Juraj súhlasné vyhlásenie o určení otcovstva ešte pred narodením dieťaťa? Odôvodnite.
 - nie, lebo otcovstvo je určené (1)
- 3) Možno za iných okolností urobiť takéto súhlasné vyhlásenie?
 - áno, ak by tu nebola prvá domnienka splnená
- 4) Čo v prípade, ak by 01.03.2018 Martina uzavrela manželstvo s Jurajom? kto by bol v rodnom liste zapísaný ako otec dieťaťa?
 - Kolízia domnienok dieťa sa narodí do trojstého dňa
 - §85 ods2 - neskorší manžel , pravdepodobnosť
 - ak by zaprel otcovstvo neskorší, nastúpila by automaticky prvá domnienka pre prvého manžela

Prípád č. 3

Manželia Eva a Ján uzavreli manželstvo 14.6.2014. Ján dňa 17.1.2018 letel na pracovnú cestu do USA, pri ktorej sa vyskytli technické problémy lietadla, následnom čoho sa zrútilo do Atlantického oceánu. Ján bol rozhodnutím súdu vyhlásený za mŕtveho. Toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 20.3.2018. Eva dňa 24.12.2018 porodila syna, ku ktorému následne spolu so svojím partnerom Petrom urobili súhlasné vyhlásenie o otcovstve.

1) Kedy zaniklo manželstvo Evy a Jána?

- §21 nadobudnutím právoplatnosti vyhlásenia za mŕtveho

2) Kto bude v rodnom liste zapísaný ako otec dieťaťa?

- deň smrti 17.1.2018 -> počítanie lehoty -> v liste bude zapísaný Peter

Prípád č. 4

Maloletý Martin Mach, zastúpený orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, sa v súdnom konaní domáhal určenia, že Michal Dobeš je jeho otcom. Matka maloletého, ako svedkyňa, uviedla, že s Michalom Dobešom sa v rozhodnej dobe intímne stýkala a že s inými mužmi intímne styky neudržiavala. Michal Dobeš potvrdil, že v rozhodnej dobe sa s matkou dieťaťa intímne stýkal. Potom však zistil, že matka dieťaťa sa na školení intímne stýkala s iným mužom, čo bol tiež dôvod ich rozchodu. Z toho dôvodu teda namietal, že mu nesvedčí domnienka otcovstva podľa § 94 ods. 2 zákona o rodine, nakoľko je tu závažná okolnosť vylučujúca jeho otcovstvo.

1) Posúďte, či Michalovi Dobešovi svedčí domnienka otcovstva podľa § 94 ods. 2 zákona o rodine

- = námietka viacerých súložníkov, nie je relevantná pre určenie otcovstva – nie sú to závažné okolnosti toho, že by nemohol byť otcom

Prípad č. 1

Alena a Ján sa dňa 19.04.2016 dostavili na matriku v Trnave a obaja zhodne vyhlásili, že Ján je otcom maloletého Kamila, ktorý sa narodil dňa 16.12.2015. Ján v tom čase disponoval lekárskeym potvrdením o tom, že je neplodný, napriek tomu však uvedené vyhlásenie urobil. Po 3 rokoch sa s matkou maloletého Kamila rozišiel a dňa 20.07.2019 podal návrh na zapretie otcovstva na súde.

- 1) Je Ján oprávnený na podanie návrhu na zapretie otcovstva?
 - má právo, ale lehota už uplynula, súd to zamietne
- 2) Komu, okrem Jána, patrí podľa zákona o rodine aktívna legitimácia na zapretie otcovstva k maloletému Kamilovi?
 - matka, dieťa
- 3) Môže návrh na zapretie otcovstva Jána podať aj biologický otec maloletého Kamila?
 - nie, môže podať návrh na neplatnosť úkonu vyhlásenia otcovstva podľa OZ (R 68/2018)

Prípad č. 2

Manželstvo Martina Pekného a Martiny Peknej zaniklo rozvodom a rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 01.01.2018. Martina uzavrela dňa 01.03.2018 nové manželstvo s Jurajom Novým a 01.05.2018 sa jej narodilo dieťa.

- 1) Bude môcť dieťa podať návrh na zapretie otcovstva?
 - podmienky sú v § 96 zákona o rodine
 - v tomto prípade až márnym uplynutím lehôt (rodičia 3 r lehota)
 - Juraj, neskorší manžel, je považovaný za otca, pokiaľ sa dozvie o skutočnosti že nie je otcom sa začína počítať lehota

Prípád č. 1

Manželia Martina a Martin žili v šťastnom manželstve, z ktorého sa im narodilo jedno dieťa. Po 10 manželstva Martin dňa 23.02.2018 zomrel. Martina trpela vážnymi depresiami, a preto jej súd obmedzil spôsobilosť na právne úkony. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 10.10.2018.

- 1) Kto bude vykonávať rodičovské práva a povinnosti k maloletému po smrti Martina?
 - do právoplatnosti rozhodnutia Martina, potom poručník
- 2) Kto bude zastupovať maloleté dieťa pri právnom úkone dňa 01.12.2018?
 - poručník
- 3) Môže súd upraviť styk starých rodičov maloletého a maloletého dieťaťa?
 - §25 (5) ZR áno
- 4) Martina sa dňa 01.08.2020 znovu vydala. Bude rodičovské práva a povinnosti vykonávať k maloletému dieťaťu súčasný manžel Martiny?
 - vydanie len s povolením súdu (inak neplatné), podieľal by sa len na výchove dieťaťa (ak žije s matkou v spoločnej domácnosti)

Prípád č. 2

Jana Pekná a Juraj Malý žili spolu bez uzavretia manželstva. Z tohto vzťahu sa dňa 03.05.2012 narodilo dieťa. Jana bola v čase narodenia dcéry maloletá – 17 ročná a preto požiadala súd o priznanie rodičovských práv a povinností. Rozsudok o priznaní rodičovských práv a povinností nadobudol právoplatnosť 02.09.2012. Otcovstvo k dieťaťu určili rodičia súhlasným vyhlásením dňa 11.11.2012.

- 1) Kto môže zastupovať dieťa pri právnom úkone dňa 05.09.2012? Odôvodnite.
 - súd mohol matke priznať len výkon osobnej starostlivosti (nie je zosobášená) a otcovstvo nie je určené -> musí byť určený poručník
- 2) Je nutné dieťaťu po narodení ustanoviť opatrovníka? Odôvodnite.
 - pokiaľ by bolo nutné vykonať neodkladný úkon kým nie je ustanovený opatrovník

Prípád č. 3

Pani Júlia Široká, matka maloletej Simony, sa návrhom doručeným Okresnému súdu Banská Bystrica domáhala, aby bol obmedzený výkon rodičovských práv a povinností jej manžela Petra, otca maloletej Simony. Svoj návrh odôvodnila tým, že otec maloletej je už niekoľko mesiacov vo vážnom stave v nemocnici a vôbec nevykonáva svoje rodičovské práva a povinnosti k maloletej Monike.

- 1) Posúďte, či sú v danom prípade dané podmienky pre obmedzenie rodičovských práv a povinností, resp. pre iné rozhodnutie súdu ohľadom výkonu rodičovských práv a povinností.
 - nie sú splnené podmienky na obmedzenie

Prípád č. 1

Rodičia maloletého Adama a plnoletej Evy odišli do zahraničia na dovolenku. Obe deti počas dovolenky u starej mamy. Na spiatocnej ceste z letiska mali vážnu dopravnú nehodu, ktorú neprežili. Starostlivosť o maloletého Adama fakticky prevzala plnoletá Eva. Eva je slobodná, študuje na vysokej škole. Finančne jej pomáhajú starí rodičia, občas si privyrába ako recepcná. Mesiac po smrti rodičov bolo potrebné udeliť súhlas s vycestovaním Adama do zahraničia na súťaž chlapčenských spevokolov. Zamestnanci školy však nechcú prijať súhlas ani od Evy, ani od starých rodičov, nakoľko podľa ich názoru nie sú ich zákonnými zástupcami.

- 1) Ako by bolo riešiť túto situáciu? Ustanovením poručníka? Ustanovením opatrovníka?
 - ustanoviť by bolo treba poručníka - § 56 ods. 1 obaja rodičia zomreli
 - Eva alebo starí rodičia
- 2) Mohla by sa poručníkom Adama stať jeho sestra Eva?
 - áno, poručník nemá vyživovaciu povinnosť
- 3) Vymedzte rozsah práv a povinností poručníka a opatrovníka.
 - poručník §56 ods. 2
 - opatrovník - rozsah len do vymedzenia daného orgánom
- 4) Adam zdedil po rodičoch sumu vo výške 20.000,- €, ktoré ma uložené na účte v banke. Je veľmi nadaný a mohol by študovať na súkromnej škole pre nadané deti, kde je školné vo výške 200,- € mesačne. Mohla by Eva ako poručník prihlásiť na danú školu a platiť školné zo zdedených finančných prostriedkov?
 - poručník môže spravovať majetok, ale ak nejde o bežnú vec treba súhlas súdu (§28 OZ)
 - prihlásenie do školy: §58 ods. 3 ZOR – potrebovala by súhlas súdu
 - podstatné rozhodnutie : § 35 ZOR - príprava na budúce povolanie
- 5) Po dvoch rokoch od smrti rodičov odcestovala Eva na dovolenku so svojim priateľom. Po plánovaných 2 týždňoch sa však nevrátila, nakoľko sa rozhodla ešte 6 mesiacov cestovať. Použila pritom 5.000,-€ z Adamových zdedených peňazí. Riešte situáciu.
 - na pôžičku by potrebovala súhlas súdu (zmluva o pôžičke)
 - §58 ods. 3 ZOR - nevykonala to v záujme maloletého
 - v trestnom by to mohlo mať znaky sprenevery
 - zodpovednosť za škodu, odvolanie z funkcie

Prípád č. 2

Starí rodičia maloletých detí Adama, Evy a Elišky (8, 6 a 4 roky) sa v auguste dostavili na orgán sociálno-právnej ochrany detí. Uviedli, že rodičia maloletých detí ich pred mesiacom nechali u nich a odišli na dovolenku. Včera im prišiel od rodičov detí email, že sú v Londýne, darí sa im bez detí dobre, sú šťastní, bývajú u priateľov a podľa potreby si privyrobia pár libier, čo im stačí na stravu. Na danej situácii nemienia nič meniť, domov sa nevrátia. S ohľadom na tieto skutočnosti sa starí rodičia obávajú, čo bude s maloletými deťmi, keď o chvíľu začína škola a rodičia nemajú o deti záujem.

- 1) Navrhnete riešenie danej situácie.
 - starí rodičia by mohli žiadať na súde pridelenie náhradnej starostlivosti
 - vo vzťahu k výkonu rodičovských práv a povinností - obmedzenie

Prípád č. 1

Manželia Martin a Martina Pekní sa rozhodli pre zákrok asistovanej reprodukcie. Liečbu začali podstupovať dňa 01.02.2012. Martina dňa 10.06.2012 podstúpila zákrok asistovanej reprodukcie, po ktorom konečne otehotnela. Martin letel dňa 30.06.2012 na služobnú cestu do USA, avšak lietadlo, ktorým letel sa zrútilo. Jeho telo sa nepodarilo nájsť a identifikovať, a preto ho vyhlásili za mŕtveho. Rozsudok nadobudol právoplatnosť 10.10.2012. Martine sa dňa 01.03.2013 narodila dcéra Petra.

- 1) Kedy zaniklo manželstvo Martina a Martiny?
 - zaniklo 10.10.2012 - §21 ods. ZOR
- 2) Môže sa Martina po zániku manželstva vrátiť k používaniu svojho rodného priezviska?
 - nie §27 ZR, ale § 6 – 8 zákona o zmene mena a priezviska
- 3) Kto bude považovaný za otca maloletej Petry?
 - §85 ods. 1 prvá domnienka platí
- 4) Aké bude mať maloletá Petra priezvisko?
 - zákon o rodine §6 ods. 3
- 5) Kto bude vykonávať rodičovské práva a povinnosti k maloletej Petre?
 - § 28 ods. 3 ZOR – bude ich vykonávať matka

Prípád č. 2

Dňa 14.3.2017 bol Okresnému súdu v Partizánskom doručený návrh Eriky Starej na rozvod manželstva a úpravu pomerov k maloletým deťom. Svoj návrh Erika odôvodnila nasledovne: k vážnemu narušeniu ich vzťahov prišlo po narodení mladšieho syna Juraja, keď manžel začal vo väčšej miere hrať automaty a navštevovať pohostinstvá. Od tejto doby sa k nej začal správať agresívne a viac krát ju udel. Začal tiež požívať alkoholické nápoje a prestal prispievať na domácnosť. Erika mala záujem na zachovaní manželstva pod podmienkou, že sa manžel podrobí protialkoholickému riešeniu, o čo však manžel nemal záujem. V septembri roku 2016 sa manžel odsťahoval so spoločnej domácnosti. Z ich manželstva pochádzajú dve maloleté deti – dcéra Erika a syn Juraj.

- 1) Sú splnené hmotnoprávne podmienky pre rozvod?
 - § 23 ods. 1 ZOR
- 2) Čo všetko musí súd skúmať pri rozhodovaní o návrhu?
 - hmotnoprávne podmienky, príčiny a porušenie manželov a záujem manželov detí
- 3) O akých otázkach okrem rozvodu bude súd v konaní o rozvode rozhodovať?
 - zverenie do osobnej starostlivosti, úprava styku s maloletým, vyživovacia povinnosť
- 4) Čo znamená výrok „Súd styk otca s maloletými deťmi neupravuje?“
 - § 25 ods 2 ZOR na základe žiadosti rodičov , dohodnú sa individuálne kedy sa môže stretávať
- 5) Bolo by v tomto prípade možné zveriť maloleté deti do striedavej osobnej starostlivosti?
 - §24 (2)